

OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

IHMINEN, YMPÄRISTÖ JA YHTEISKUNTA

TAUSTA

Kaikenikäisille suunnatut Ihminen, ympäristö ja yhteiskunta –ainealueen kurssit käsittelevät ihmisen ja ympäristön vuorovaikutusta sekä suhdetta itseensä, muihin ihmisiin, menneeseen ja tulevaan. Ihmisen ja ympäristön suhde ja sen poikkitieteellinen tarkastelu ovat oleellinen osa kansalaisopiston toimintaa.

Kuopion kansalaisopiston opetus pohjautuu yleisellä tasolla Kuopion kaupungin strategiassa esitettyihin arvoihin ja visioon, josta on johdettu opiston toiminta-ajatus.

Ihminen, ympäristö ja yhteiskunta –ainealueen kurssien suunnittelu, tarjonta ja toteutus noudattavat valtakunnallisia koulutuspoliittisia linjauksia aikuisten opetuksessa sekä nojaavat Kuopion kaupungin strategiaan.

TAVOITE

Ihminen, ympäristö ja yhteiskunta –ainealueen opetuksen tavoitteena on nostaa esille ajankohtaisia aiheita ja teemoja, herättää keskustelua. Se pyrkii herättämään ihmisissä halun etsiä tietoa yhteiskunnasta, tästä ajasta, historiasta, Suomesta ja kansainvälisistä asioista. Se haastaa pohtimaan ja kohtaamaan ajassa olevia asioita ja aiheita, tuomaan lähelle yhteiskunnan erilaisia todellisuuksia ja tarjoamaan opiskelun mahdollisuuksia kaikille.

Yhteiskunnallista tehtävänsä ainealueella on toteutettu mm. tekemällä tiiviisti yhteistyötä esim. erilaisten järjestöjen kuten vanhusjärjestöjen, vammaisjärjestöjen, yksinhuoltajien, omaishoitajien liiton ja mielenterveyskuntoutujien kanssa.

OPETUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Kurssit suunnitellaan opiskelijalähtöisesti vastuusuunnittelijoiden ja opettajien välisenä yhteistyönä. Suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden toiveet ja pedagogisessa arvioinnissa saadut palautteet sekä opettajilta saadut ehdotukset ja palautteet.

Eri kohderyhmät

Kursseja tarjotaan opiston toiminta-alueen pääasiassa aikuisille tasapuolisuuden periaatteen mukaisesti, ottaen huomioon eri kohderyhmien erilaiset opiskelutarpeet: harrastetavoitteinen, työelämän tarpeista ja yhteiskunnallisista tarpeista lähtevä koulutus.

Kursseille voivat osallistua kaikenikäiset ja –tasoiset ainealueen oppimisesta kiinnostuneet opiskelijat. Pääkohderyhmänä ovat nuoret, työikäiset aikuiset ja seniorit. Myös lapsille järjestetään kursseja kysynnän mukaan.

Kurssitarjonta

Yhteiskunnalliset aineet toteuttavat tehtävänsä tarjoamalla kaikille suunnattuja koulutuksia ja luentoja.

Tilat ja välineet

Oppimisympäristöt ovat niitä tiloja, paikkoja, yhteisöjä ja toimintakäytänteitä, joissa oppiminen tapahtuu. Ainealueen kurssit pyritään toteuttamaan nykyaikaisissa ja teknisesti hyvin varustelluissa luokissa. Opetuksessa käytettävät ohjelmistot ja laitteet pyritään pitämään mahdollisimman ajanmukaisina ja toimivina.

Opettajat

Opettajat ovat opiston tärkein voimavara. Lähtökohtana on, että kurssien korkeatasoinen toteuttaminen kiinnostaa opettajaa hakeutumaan opiston työntekijäksi. Opiston kannalta on tärkeää saada opettajat sitoutumaan pitempiaikaiseen työsuhteeseen.

Ainealueen opettajat määräytyvät vuoden aikana opettavien teemojen mukaan. Vastuusuunnittelija toimii opettajien tukihenkilönä opetukseen ja kurssien käytännön toteutukseen liittyvissä asioissa. Uusien kurssien suunnittelu tapahtuu vastaavien suunnittelijoiden ja opettajien yhteistyönä.

Ihminen, ympäristö ja yhteiskunta –ainealueessa opetusta annetaan pääasiassa kurssimuotoisesti. Kursseja järjestetään sekä koko lukuvuoden kestävinä että lyhytkursseina. Tämän lisäksi järjestetään luentotoimintaa sekä kurssien ja luentojen yhdistelminä eli keskustelutilaisuuksina ja luentokursseina.

Opetuksen peruseriaatteita ovat:

- opettajan ja oppilaan vuorovaikutus
- yhteistoiminnallinen oppimis- ja opettamisnäkemys
- eri oppimistapojen hyödyntäminen

ARVIOINTI

Säännöllinen ja monisuuntainen arviointi on opetuksen kehittämisen ydin. Tämän vuoksi arviointia toteutetaan eri tasoilla. Arviointityön tavoitteena on ohjata, motivoida ja kannustaa opiskelijaa sekä kehittää tämän valmiuksia itsearviointiin.

Arviointi kohdistuu myös tulevaisuudessa tarvittaviin osaamisiin ja yksi arvioinnin tehtävistä on vahvistaa näitä osaamisiasia ja ohjata opiskelijaa oman osaamisensa jatkuvaan itsearviointiin.

Oppimisen arviointi

Opettaja arvioi opetustilanteen yhteydessä ryhmän ja yksilöiden edistymistä ja tekee tarvittavat muutokset opetuksen toteuttamiseen. Opiskelijalle annetaan palautetta, joka perustuu opiskelijan työskentelyn havainnointiin ja arviointiin oppimisprosessin aikana. Opettaja antaa positiivista ja kannustavaa palautetta opiskelijoille ja tukee heidän oppimisprosessiaan ja itseohjautuvuutta. On tärkeää, että opiskelija saa kannustavaa palautetta oppimisestaan ja kokee opiskelemaisensa sisällöt itselleen merkityksellisinä.

Opiskelijapalaute

Opiskelijapalaute on tärkeä opetuksen arvioinnin väline. Palautetta kerätään säännöllisesti kirjallisena ja suullisena. Kurssikohtaista pedagogista arviointia toteutetaan lukuvuosittain marraskuussa ja tarvittaessa huhtikuussa. Opiskelijat voivat antaa palautetta myös verkossa täyttämällä kansalaisopiston palautelomakkeen (<http://kansalaisopisto.kuopio.fi/ota-yhteytta/palaute/>).

Opettajapalaute

Vastaavat suunnittelijat ja tuntiopettajat käyvät palautekeskustelut lukuvuosittain. Ryhmäpalautekeskusteluja käydään joka lukukausi pidettävissä opettajatapaamisissa kevätlukukauden alussa. Lisäksi opettajia rohkaistaan itsearviointiin.

Laatutyö

Kurssien laatua seurataan ja kehitetään jatkuvasti mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- saatuihin palautteisiin perehdytään ja tarvittaessa toteutetaan niistä seuraavat tarvittavat toimenpiteet,
- rohkaistaan ja tuetaan vuorovaikutukseen; opettajien keskinäinen kollegiaalisuus ja vertaistuki,
- opiskelua pyritään tukemaan siten, että keskeyttäminen vähenee (mm. kurssien tiedotus ja lisämateriaalit kurssien Peda.net-sivuilla).